Jaargang 114. Zondag, 9 December 1855. No. 148

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Verkooping van Boomen.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat Mr. **J. L. TRIP**, Rentmeester van de *Stadsveenen* en *Ter Apel*, onder hunne nadere goedkeuring en ten overstaan van Mr. **J. S. G. KONING**, Notaris te *Wedde*, op den 9den Januarij 1856, des morgens precies te 10 uur, en volgende dagen, te *Ter Apel* publiek zal presenteren te verkoopen, om te **Kappen: 868** aldaar op Stam staande **EIKENBOOMEN**, welke van *Ter Apel* langs het *Stadskanaal* te Water zullen kunnen worden vervoerd.

GRONINGEN, 7 December 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Aangifte voor de Weekmarkt.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* verwittigen diegenen, die voor de **eerste helft** van het jaar **1856** op de **WEEKMARKT** alhier eene **plaats** verlangen voor eene HOUTEN of LINNEN KRAAM, een' OVERDEKTEN of ONOVERDEKTEN STAL, of op den OPEN GROND, dat zij, overeenkomstig art. 391 van het Reglement van Politie, verpligt zijn, **vóór den laatsten Maandag in de maand December van dit jaar,** zich daartoe ter SECRETARIJ dezer Gemeente aan te geven; zullende de LOTING op laatstgemelden dag, **des morgens te 9½ uur,** in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS plaats hebben.

Voorts wordt bij deze herinnerd, dat de GOEDEREN niet anders dan op de voor dezelve bestemde plaatsen mogen geplaatst worden, en wel in het bijzonder, dat die voor de PUBLIEKE UITMIJNINGEN, bedoeld bij art. 396 van voormeld Reglement, aan de **Noordzijde** van de Groote Markt geplaatst moeten worden, en daar ter plaatse geene MEUBELEN of andere GOEDEREN ter **onderhandschen verkoop** mogen worden aangeboden.

GRONINGEN, 7 December 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Volgens den *Moniteur de la Flotte*, is de volledige inventaris opgemaakt van hetgeen door den vijand in de Krim in handen der verbondenen is achtergelaten. De hoeveelheid ijzer, koper, zeildoek, hout en allerlei werktuigen is ontzaggelijk. Alleen in den Malakoff en den Redan zijn bijna 3000 stukken geschut en 420,000 pond kruid buit gemaakt. In Sebastopol zelf heeft men buitendien nog 128 bronzen en 3711 ijzeren kanonnen gevonden. Al die stukken zijn in 2 groote partijen verdeeld: het eene voor Frankrijk en het andere voor Engeland. Aan gen. *Lamarmora* zijn 2 fraaije bronzen kanonnen aangeboden. Overigens is de geheele buit verdeeld naar het aantal troepen, dat op den 8sten Sept. door de verschillende magten was opgesteld. Het Engelsch-Sardinische leger telde toen 63,715 man en het Fransche 126,705, te zamen 190,420 man. ⅓ van den buit is dus aan Engeland en Sardinië en het overige aan Frankrijk toegekend. Onder hetgeen moest verdeeld worden behoorden ook 14 groote klokken, waarvan eene 2500 pond zwaar was.

Het gerucht, dat het Sardinische schip *Sardinia* met man en muis zoude vergaan zijn, wordt gelogenstraft. Dat vaartuig is behouden aangekomen.

De keizerlijke handelsbank te Odessa heeft hare betalingen in specie gestaakt.

De *Ostd. Post* verneemt uit eene goede bron, dat het veel besproken plan tot het aanleggen van een kanaal van de Donau naar de Zwarte zee, die bij Kustendjé zijne havenplaats zoude hebben, door de Engelsche compagnie is opgegeven, daar de zwarigheden van den havenbouw onoverkomelijk werden geacht.

Volgens eene depêche uit Warschau, ligt de maarschalk *Paskewitsch* op zijn uiterste. Zijne gemalin, welke insgelijks ongesteld is en zich te Berlijn bevindt, is desniettemin naar haren echtgenoot vertrokken, en met een' extra spoortrein te Warschau aangekomen.

Met gespannen verwachting ziet men den uitslag te gemoet van een' grooten krijgsraad, die, volgens een telegrafisch berigt, eerstdaags te Petersburg zal worden gehouden, tot bijwoning waarvan alle admiraals en opperbevelhebbers, behalve zij, die in het zuiden des rijks en in Azië het kommando voeren, zijn opgeroepen.

— De vredesgeruchten houden stand, maar men begint er hoe lang zoo minder geloof aan te slaan.

Genoegzaam ieder dagblad redeneert er op zijne wijze over, en wij zouden al onze kolommen kunnen vullen, wilden wij die beschouwingen mededeelen. De meeste aandacht verdient een artikel in de *Patrie*, omdat de regering hierin de hand schijnt gehad te hebben. Het bespreekt het verblijf der heeren *v. Beust* en *v. d. Pfordten*, de zending van den graaf *v. Munster* en de voorstellen welke de kleine Duitsche staten te Petersburg gedaan hebben, en zegt dan: Zoo stonden de zaken, toen voor een paar dagen een Londensch weekblad, de *Press*, eene tijding in omloop bragt, die een' grooten indruk verwekt heeft. Dat blad wil namelijk weten dat den 19den Nov. aan het Engelsche kabinet voorstellen medegedeeld werden, welke door Frankrijk als aanneembaar beschouwd zouden zijn; dat het kabinet den volgenden dag eene vergadering hield en de beraadslagingen over die voorstellen sedert voortduren. Het past ons niet deze tijding te bevestigen. Wij hebben slechts ééne belangrijke vraag te onderzoeken, namelijk, of het doel, dat de Westersche mogendheden sedert het begin van den oorlog beoogen, in zooverre bereikt is, dat zij de voorstellen, die Rusland doen zal, aannemen en daardoor aan den algemeenen vrede terstond een' hechten grondslag verleenen kunnen. — Deze laatste woorden der *Patrie* zijn niet zonder belang. Het half-officiële blad kondigt namelijk in een op het ministerie van binnenlandsche zaken uitgewerkt artikel aan, dat het onderzoeken wil of het doel van den Oosterschen krijg bereikt is.

Het *Journal des Débats* acht de hoop op vrede vooralsnog voorbarig. Dat blad doet opmerken, dat Rusland om twee redenen nog niet zoo spoedig tot den vrede geneigd zal zijn: vooreerst omdat men te Petersburg ten onregte aan de duurzaamheid van de Fransch-Engelsche alliantie geen geloof slaat, en ten anderen, dewijl men daar mede geheel zonder grond van oordeel is, dat de financiën van Frankrijk geen voortzetting van den oorlog zullen gedoogen.

De schrijver van dit artikel, de heer *St. M. Girardin*, betoogt in de eerste plaats, dat de alliantie, welke voor beide natiën groote voordeelen oplevert, niet zal worden verbroken, zoolang namelijk de geallieërden de beginselen der behoudende staatkunde in toepassing zullen brengen. Frankrijk heeft niet de minste reden om eene andere staatkunde te volgen, en het is niet te denken, dat Engeland zijn' bondgenoot zal aansporen tot het aannemen van de beginselen der veroverende staatkunde, waarvan wel denkelijk het herleven van den ouden naijver en van de nationale eerzucht het onmiddellijk gevolg zou zijn.

Ook bedriegt Rusland zich, indien het aan financiële uitputting van het Westen gelooft. De schrijver erkent, dat de geldelijke hulpmiddelen van Frankrijk hunne grenzen hebben; maar hij merkt aan, dat een 40jarige vrede heeft gestrekt tot het doen toenemen van den nationalen rijkdom in eenen zeer hoogen graad. Frankrijk is alzoo thans rijk genoeg om zijne glorie te betalen.

Zeer belangrijk mag vooral ook het slot van het artikel des heeren *St. M. Girardin* worden genoemd, waarin de schrijver uiteenzet, dat hij voor zich vurig verlangt naar het sluiten van den vrede, omdat hij de vaste overtuiging heeft, dat die gebeurtenis tot staatkundige vrijheid in Frankrijk aanleiding zal geven.

Na te hebben uiteengezet, dat men het doel van den oorlog zal hebben bereikt, zoodra Rusland zal zijn genoodzaakt om van zijne eerzuchtige staatkunde af te zien, en het publiek zal hebben bekend gemaakt met de voorwaarden, waarop het gezind is om over den vrede te onderhandelen, — eindigt de schrijver aldus:

» Wij zouden verlangen, dat, vermits het Europesche publiek is opgeroepen om het vonnis uit te spreken, de middelen tot publiciteit ook behoorlijk werden voorbereid. Zelfs moeten wij erkennen, dat wij gedeeltelijk ook den vrede wenschen, omdat die vrede in verband staat met eenen terugkeer tot dat openbare leven, [illegible] gedurende 40 jaren het regeringsbeginsel in Frankrijk is geweest. Wij stellen geen blind vertrouwen in hetgeen thans bestaat, omdat de Fransche natie thans hetgeen vroeger heeft plaats gehad, vergeten schijnt te zijn.

» Wij duchten zeer die plotselinge overgangen, welke hier te lande zoo ligtelijk op onverschilligheid volgen. Wij zouden het *gebruik* wenschen, ter voorkoming van het *misbruik*. De belangen der openbare veiligheid en daarna de glorierijke belangen van den oorlog, mogen aanleiding hebben gegeven tot eene tijdelijke opoffering van eenige der regten, welke zijn voortgesproten uit de beginselen van 1789. De vrede zal die voorbijgaande noodzakelijkheid doen ophouden; de vrede zal ons het bezit weder geven van die liberale instellingen, die als standbeelden nog overal aanwezig zijn, hoewel deze thans gedeeltelijk met sluijers zijn bedekt."

(Het behoeft wel geen betoog, dat deze ontboezeming, bij de geringe vrijheid, welke aan de dagbladpers in Frankrijk is vergund, niet zonder beteekenis kan worden geacht.)

Ook *le Nord* betwijfelt het, of de vrede wel zoo spoedig zal aanbreken, als Europa het wel zou wenschen. Men hoopt algemeen op den vrede en die hoop drukt zich zoo sterk uit, dat men voor zekerheid gaat aannemen, wat slechts wenschen zijn.

Verder wordt op nieuw verzekerd dat inderdaad dezer dagen door de Duitsche Staten van den tweeden en derden rang vredelievende vertoogen aan het Russische hof zouden gezonden zijn.

Te midden van al die vredesgeruchten heeft men de reis van generaal *Canrobert* bijna geheel uit het oog verloren. Dadelijk na zijne terugkomst in Parijs heeft hij een onderhoud met den Keizer en verschillende ministers gehad en men verwacht spoedig de eene of andere verklaring in den *Moniteur*, waaruit men zekerheid zal erlangen nopens den aard en deu uitslag zijner zending. Aau de *Times* wordt in eene correspondentie uit Parijs geschreven, dat daags na het vertrek van den generaal uit Stokholm, door den Zweedschen minister van binnenl. zaken en de gezanten van Engeland en Frankrijk eene acte is onderteekend, hetzij eene overeenkomst of een protokol. De bepalingen van dit document zijn zeer voldoende voor de Westersche mogendheden en voordeelig voor Zweden.

Men schrijft uit Stokholm, dat generaal *Canrobert* duidelijk heeft laten blijken, dat er in 't voorjaar eene landing op de Finsche kust, onder zijn opperbevel, zal worden beproefd. Hij vertrok met de woorden: » *tot wederziens!*"

SPANJE.

De heer *Perales*, secretaris der Koningin, beschuldigd van een vijandig manifest tegen het ministerie te hebben geschreven, is vrijgesproken.

DUITSCHLAND.

Aan eene correspondentie uit Berlijn ontleenen wij het volgende: » Dat de aanspraak, met welke de Koning de wetgevende kamers heeft geopend, aan de dagbladpers in Frankrijk en Engeland aanleiding zou geven tot hartstogtelijke en vijandige uitvallen tegen Z. M. en tegen de Pruissische regering, werd hier algemeen verwacht, en heeft alzoo niemand bevreemd, die gedurende twee jaren de meening voorstaat, dat de wensch naar het herstel van den vrede in de oogen van de voornaamste Britsche dagbladschrijvers bijna eene misdaad is. Niettegenstaande deze rigting der groote Engelsche organen, meent men hier te weten, dat een groot gedeelte der Britsche natie vurig naar den vrede begint te verlangen, en dat vooral bij de arbeidende klassen de redenen van den heer *Cobden* en diens staatkundige medestanders meer en meer bijval beginnen te vinden.

Men maakt hier de opmerking, dat het oorspronkelijke doel, waarmede de oorlog door graaf *Aberdeen* en den minister *Gladstone* is begonnen, thans *feitelijk* is bereikt, en dat het uit dien hoofde allezins te verwachten is, dat Rusland gezind zal worden bevonden om den vrede te sluiten naar aanleiding van de bekende vier grondslagen, zoo als die door de Westelijke mogendheden worden begrepen en toegelicht. Mogten die mogendheden thans verder gaan en de zaken uit haar verband rukken, dan zou vermoedelijk noch Pruissen noch Oostenrijk geneigd zijn om haar op die baan te volgen.

In de diplomatieke kringen alhier beschouwt men het voorts als zeer onzeker, dat de Fransche en Engelsche natiën genegenheid zullen gevoelen om thans, nu de Russische marine in de Zwarte Zee niet meer bestaat, hare regeringen veel verder op den ingeslagen krijgszuchtigen weg te volgen. — Er worden hier gevonden, die meenen, dat de tijd kan komen, dat dagbladen, als de *Globe* en de *Times*, die thans om strijd den Koning en de Pruissische natie honen en beleedigen, de eersten zullen zijn om te erkennen dat Pruissen wel heeft gehandeld met het sparen van zijne krachten en nationale hulpmiddelen, en dat het werkelijk in het belang van het land en van de eer der natie is geweest, dat Pruissen geene verdragen heeft gesloten, waarvan het de strekking niet kon berekenen."

— Bij het onderzoek der geloofsbrieven in de Pruissische kamers is eene levendige discussie ontstaan over den ongeoorloofden invloed dien de regering volgens de leden der linkerzijde in sommige distrikten op de verkiezingen had uitgeoefend, door den talrijken stand der ambtenaren onder bedreiging van ontslag te dwingen om voor de kandidaten der regering te stemmen. De minister van binnenlandsche zaken heeft het feit erkend en verklaard dat door hem eene algemeene aanschrijving in den bedoelden geest was uitgevaardigd.

Volgens hem was het geen inbreuk op de vrijheid der verkiezingen, indien men aan de kiezers, die verpligtingen jegens de regering hebben, deze in herinnering brengt. De afgevaardigde *von Gerlach* ging nog verder, en betoogde dat het een heilige pligt der regering was, op de verkiezingen invloed uit te oefenen, vooral daar er zeer vele kiezers zijn, die, zelve geen bepaald gevoelen hebbende, niets liever wenschen dan eene aanwijzing te ontvangen in welken geest zij stemmen moeten.

— In Pruissen is de invoer van allerlei goederen uit Rusland, ten gevolge van de veepest aldaar, verboden.

— In een op den 29sten November j.l. gehouden zitting der bondsvergadering is een adres der ridders van de Maltezer orde, houdende verzoek tot bekoming van jaargeld uit de staatskassen van verscheidene Duitsche staten, in handen gesteld eener commissie, om de zaak te onderzoeken en rapport uit te brengen.

— In de tweede kamer van den Badenschen landdag is tot vice-president gekozen de heer *Prestinari*, die bij gelegenheid van den kerkelijken strijd door den aartsbisschop van Freiburg in den ban werd gedaan. Door zijne verkiezing is door de geheele kamer een sterk protest tegen het ultra-montanisme afgelegd.

Die gezindheid kwam ook duidelijk uit in de aanspraak, waarmede de voorzitter de kamer opende en waarin hij o. a. zich aldus uitliet: » Wij zullen ons niet tot werktuig laten gebruiken van partijen, van welken aard die ook mogen zijn, noch van de Duitsch-Katholijken, noch van de Ultramontanen, noch van de aanhangers van *Kossuth* of *Mazzini*, alle welke nog immer hunne plannen niet hebben opgegeven. Wij zullen als zelfstandige mannen de onderwerpen, die ons ter behandeling worden gegeven, bespreken en onze besluiten nemen."

— De nieuwe Britsche gezant aan het Oostenrijksche hof, lord *Seymour*, is den 6den te Weenen aangekomen.

— Men schrijft uit Damaskus: » Op een bevel van den Grooten Heer, dat hier dezer dagen werd openbaar gemaakt, mag voortaan in openbare noch in partikuliere geschriften eenig onderscheid gemaakt worden tusschen Muzelmannen, Christenen en Joden. Volgens een oud gebruik werden anders in dergelijke geschriften de namen der Rajahs steeds met beleedigende toevoegselen begeleid."

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 5 December.

De Koning van Sardinië heeft gisteren, door Prins *Albert* en door den hertog *van Cambridge* vergezeld, de City bezocht. In weerwil van het mistige weder, was er eene ontzaggelijke menigte op de been, die de levendigste geestdrift aan den dag legde.

In de groote zaal van Guildhall, die prachtig versierd was, bevonden zich de hertog *van Cambridge*, het geheele korps diplomatique, alsmede de lord-kanselier en de leden van het kabinet met hunne dames. Bij zijn binnentreden werd Z. M. door de levendigste blijken van geestdrift ontvangen.

Nadat de Koning plaats genomen had op een' voor hem ingerigten troon, werd het adres der city voorgelezen, waarop door den Koning het volgende geantwoord werd:

» *Mylord Mayor!*

» Ik bied u, den alderman en den raad der city van Londen, mijnen opregten dank aan voor de gelukwenschen, welke gij tot mij hebt gerigt, ter gelegenheid van mijn bezoek aan de Koningin en de Britsche natie.

» De ontvangst, welke mij in dit aloude land van constitutionele vrijheid is te beurt gevallen, is het bewijs van de sympathie, welke de door mij gevolgde staatkunde inboezemt, eene staatkunde bij welke ik voornemens ben steeds te blijven volharden.

» De innige alliantie, welke tusschen de twee magtigste natiën der wereld bestaat, strekt zoowel tot eer van de souvereinen, die haar regeren als van hunne volkeren. Zij hebben begrepen dat eene wederzijdsche alliantie veel voordeeliger is dan oude slecht geplaatste naijver.

» Deze alliantie is een nieuw feit in de geschiedenis; zij is de zegepraal der beschaving.

» In weerwil der rampen, welke mijn rijk geteisterd hebben, heb ik deze alliantie gesloten, omdat het huis van Savoije het altoos als zijn pligt beschouwd heeft het zwaard uit de schede te trekken, waar het er op aan kwam voor regt en onafhankelijkheid te worstelen.

» Al zijn de strijdkrachten welke ik den geallieërden toevoer, niet die van een grooten staat, dan breng ik toch met die strijdkrachten de medewerking van een nimmer in twijfel getrokken moed aan, en de dapperheid van een leger, dat steeds getrouw is gebleven aan de banier van zijn Koning.

» Wij kunnen de wapenen niet nederleggen, voordat een eervolle en duurzame vrede verkregen zij. Wij zullen dien erlangen, door allen gezamenlijk te streven naar de zegepraal van het ware regt en de billijke verlangens van elke natie.

» Ik dank u voor de door u geuite wenschen voor mijn toekomstig geluk en dat van mijn volk.

» Terwijl gij u aldus uitdrukt ten opzigte van de toekomst, verheugt het mij over het heden te kunnen spreken en u geluk te wenschen met de verheven positie, welke Groot-Brittanje, dank zij het edele karakter der natie en de deugden van hare Koningin, inneemt."

Deze rede werd met levendige toejuichingen begroet.

De Koning heeft later op den dag een bezoek bij lord *Palmerston* afgelegd.

Zondag heeft de Koning de godsdienstoefening bijgewoond in eene kapel te Londen, door het huis van Savoye in vroeger eeuwen opgerigt. Z. M. is er door den kardinaal *Wiseman* met eene toespraak begroet en door de Katholijke geestelijkheid met staatsie ontvangen.

De kardinaal *Wiseman* heeft dienzelfden dag in eene der Roomsche kerken van Londen eene leerrede gehouden tot verdediging van het Oostenrijksche concordaat tegen de aanmerkingen welke de Protestantsche dagbladen van Engeland, met of zonder kennis van zaken, op die overeenkomst gemaakt hebben.

— De geruchten, die in Londen liepen (waarvan onder de telegrafische berigten in ons vorig nommer is melding gemaakt), betroffen de ontbinding van het *parlement*, welke *Palmerston* zoude gevraagd, doch de Koningin geweigerd hebben. Lord *Palmerston* en eenige zijner ambtgenooten zouden hierop met eene aftreding hebben gedreigd.

Lord *John Russell* zoude belast worden met de vorming van een vredelievend kabinet.

De *Advertiser* gewaagt van een ander gerucht, als zoude namelijk lord *Palmerston*, door de intrigues der aristocratische partij binnen en buiten het kabinet in het naauw gedreven, besloten hebben voor zijne betrekking als eersten minister te bedanken. In dit geval zoude de Koningin lord *John Russell* tot zich roepen.

Deze geruchten vereischen nog allezins nadere bevestiging.

— Gisteren voormiddag werden de bewoners van den omtrek van het Woolwich-tuighuis in angst gebragt door eene allervreesselijkste ontploffing op de werf van dat rijksarsenaal. Het bleek weldra, dat eene der werkplaatsen, waar men bezig was brandpijlen te behandelen, in de lucht was gesprongen, waarbij acht arbeiders gekwetst en twee gedood werden.

— De heer *Hyde*, eigenaar van groote ijzerwerken bij Bristol, meent het middel ontdekt te hebben, om de afwijking van het kompas op ijzeren schepen te voorkomen; reeds sedert eenigen tijd heeft hij een schip in de vaart tusschen Liverpool en Bristol en kan niet bespeuren, dat het kompas, hetwelk zoodanig in het schip is geplaatst, dat alle invloed van het ijzer wordt geneutraliseerd, in het minst van de juiste aanwijzing afwijkt.

— In de maand Februarij l.l. heeft men te Agra (Britsch-Indië) een manna-regen waargenomen. Het is de vrucht van eene soort tamariskenboom, dien de Arabieren *Asul* noemen, niet ongelijk aan den *Damariscus gallica*, waaruit de Beduïnen in den omtrek van den berg Sinaï hun voedsel bereiden. De manna-regen hield verscheidene dagen aan en scheen inderdaad, even als het manna der Israëlieten in de woestijn, van den hemel te komen.

Van den 7den. De Koning van Sardinië heeft de investituur der orde van den Kousenband ontvangen. De Koning heeft heden onze stad verlaten, om over Parijs naar zijn land terug te keeren; prins *Albert* heeft hem tot Dover vergezeld.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 December.

Hetgeen hier te lande tot ondersteuning der armen en noodlijdenden gedaan wordt, gaat alles te boven wat men tot nog toe ooit in de strengste winters gezien had. Maar het is ook waar, dat niemand een' tijd heugt, waarin de armoede zich in zoo groote mate over het geheele land en over een zoo groot deel der bevolking uitbreidde. De winter begint nog naauwelijks, en reeds zijn de gemeentebesturen ten einde raad,

door al de aanvragen om onderstand en al de blijken van wezenlijk gebrek.

— Bij keizerlijk besluit is aan het ministerie van marine en koloniën een buitengewoon crediet van 25,134,900 francs geopend, waarvan 18 millioen zijn bestemd voor de dienst der vloot, 2½ millioen voor levensbehoeften en 2½ millioen voor loon van werklieden.

— Het dagblad *le Nord* heeft de Fransche prelaten, welke den Koning van Sardinië hebben gehuldigd, zeer sterk gegispt, ter zake van het vereeren van eenen Vorst, over welken door den Paus de kerkelijke ban is uitgesproken. Volgens *le Nord*, hebben die prelaten blijken gegeven, hetzij van zwakheid tegenover het despotismus in Frankrijk, hetzij van minachting van het gezag van den Hoogsten Kerkvoogd in Rome. — Het voornaamste in Brussel uitkomende clericale orgaan verdedigt de handelwijze der Fransche prelaten. In dat orgaan wordt de aandacht gevestigd op de kerkelijke canons, volgens welke er twee cathegoriën bestaan van persenen, die in den kerkelijken ban zijn gedaan, te weten, vooreerst *de bepaald aangewezene geëxcommuniceerden*, zoo als de Jansenistische bisschoppen in Nederland, en eenige Portugesche priesters in Indië, en verder de *getolereerde geëxcommuniceerden*, welke zijn personen, die door de Kerk zijn gecensureerd, al is dit ook geschied bij eene algemeene kerkelijke sententie. Naar luid der canonieke bepalingen, heeft de Kerk de roovers der kerkelijke goederen in Sardinië slechts aan de vervolging van hun eigen geweten overgelaten, even als zulks het geval is met degenen welke op Paschen weigeren te biechten of te communiceren. Geen bisschop is geregtigd om openlijk te verklaren, dat Koning *Victor Emmanuel* in den ban is gedaan; allen zijn daarentegen bevoegd, ja zelfs *verpligt*, om hem als Koning eer te bewijzen, zoo als dit dan ook geschied is door den bisschop van Avignon, die op Donderdag den 22sten November Koning *Victor Emmanuel* heeft gehuldigd en den wensch heeft geuit dat de Koning en Keizer *Napoleon* twee belangen, die onafscheidelijk vereenigd zijn en den Vorsten zeker naauw ter harte gaan, zouden bevorderen, te weten: het heil der Kerk en den voorspoed hunner volken.

(De correspondent van den *Daily News* te Parijs zegt, dat Frankrijk deel had aan de bewerking van het concordaat, door Oostenrijk onlangs met den Paus gesloten.)

— Uit Marseille wordt het volgende geschreven: »De geruchten van vrede, die te Parijs loopen, vinden hier veel belangstelling. Reeders en kooplieden inzonderheid schenken daaraan gaarne geloof, daar zij meer nog dan de beursspeculanten te Parijs den vrede ernstig wenschen. De handel te Marseille kwijnt, ondanks de bedrijvigheid, welke in de haven heerscht bij de verzending van troepen en krijgsbehoeften naar het oorlogstooneel. Het vertier wordt inzonderheid door de geldschaarschte belemmerd, en terwijl enkelen zich verrijken, lijden de zaken in het algemeen. De zending van troepen is overigens ten einde; wel komen er zieken en gekwetsten uit de Krim hier aan; maar derwaarts is in den laatsten tijd weinig afgegaan, en men is geneigd ook daaraan uitzigten op vrede te verbinden. Wanneer de slag van Sebastopol door de standvastige houding der Russen in de Krim vergeten, althans in zijne gevolgen verzacht zal wezen; wanneer Rusland door zijne ligting van krijgsvolk daar weder slagvaardig zal staan, dan, meenen de kooplieden te Marseille, zal het mogelijk zijn ernstig aan vredesonderhandelingen te denken. Slechts onder gelijkstaande partijen zal eene schikking tot stand te brengen zijn, die voor beide partijen eervol is. — De Keizer geniet nog grootere populariteit in de provinciën dan in de hoofdstad; inzonderheid bij de militairen, den eigenlijken boerenstand en de arbeidende klassen. Doch de soldaten zelfs verlangen naar rust; de oorlog gaat hen te langzaam, en er worden geene decoratiën genoeg uitgedeeld, om de verbeelding levendig te houden. Van haat tegen Rusland is noch bij den soldaat, noch bij het volk sprake. Men gelooft dat Rusland den oorlog veroorzaakt heeft, en verzet zich tegen zijn streven; maar de Russen als doodvijanden te beschouwen, gelijk men in Engeland schijnt te doen, daarvan bespeurt men hier niets."

BELGIE.

BRUSSEL, 4 December.

In de zitting der Tweede Kamer van heden is met algemeene stemmen aangenomen het wets-ontwerp tot vaststelling der middelen over 1856. Het begroot de opbrengst van 's rijks middelen voor dat dienstjaar op een gezamenlijk bedrag van 131,698,540 francs, benevens 1,000,000 fr. als opbrengst van den verkoop van domeinen, terwijl het aan de hooge regering magtiging verleent om in 1856 tot bevordering van de dienst der schatkist vlottende schuld in omloop te hebben ten bedrage van hoogstens 22 millioen francs.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

In de zitting van Dingsdag is ingekomen een ontwerp, houdende wijziging van het tarief van regten, voornamelijk betreffende den visch.

Tegen het *achtste* hoofdstuk (*Marine*), dat, zoo als gemeld is, met 38 tegen 24 stemmen is *aangenomen*, hebben gestemd de heeren *ten Cate*, *v. d. Veen*, *Storm v. 's Gr.*, *Hugenholtz*, *Zijlker*, *van Zuylen*, *Hoynck*, *de Limpens*, *v. Hoëvell*, *Thorbecke*, *Hengst*, *Anemaet*, *Jespers*, *de Poorter*, *Dullert*, *Beens*, *Storm*, *Bots*, *Westerhoff*, *v. d. Linden*, *de Berg*, *Strens*, *v. Bosse* en *Reinders*.

Zitting van Woensdag den 5den December.

In deze zitting zijn de beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1856 voortgezet.

Hoofdstuk IX *A* (*Nationale Schuld*) heeft geene beraadslaging opgeleverd, dan bij de behandeling van art. 15, »amortisatie en aflossing van rentegevende nationale schuld," van Regeringswege uitgetrokken voor eene som van *f* 926,362.50, die de heeren *Rochussen* en *van Rappard* bij wijze van amendement voorstelden met *f* 120,000 te verhoogen. Het amendement is met 44 tegen 10 stemmen verworpen, en het artikel onveranderd met 54 tegen 3 stemmen goedgekeurd. (*Tegen:* de heeren *van der Linden* en *Rochussen*.)

Het hoofdstuk in zijn geheel werd met algemeene stemmen aangenomen.

Bij de behandeling van hoofdstuk IX *B* (*Financiën*) werd, naar aanleiding van twee bij de Kamer ingekomen adressen betreffende de aanbesteding der levering van muntplaatjes voor de Indische koperen pasmunt, dit punt breedvoerig besproken, aan welke beraadslaging deel namen de heeren *Wintgens*, *van Bosse*, *de Poorter* en de *minister van financiën*.

Na eenige aanmerkingen van den heer *Storm*, over het vorderen van zegelregten van sommige dagbladen voor advertentiën, ten aanzien waarvan andere niet schijnen te worden bemoeijelijkt, zijn de algemeene beraadslagingen gesloten, en zijn van de onderdeelen de art. tot en met 47 aangenomen.

De beraadslaging zal morgen worden voortgezet.

Zitting van Donderdag den 6den December.

In de zitting van heden is hoofdstuk IX *B* (*Financiën*) aangenomen met algemeene stemmen.

De commissie van rapporteurs der Tweede Kamer heeft haar eindverslag uitgebragt over het wetsontwerp tot vermindering der regten op de granen en andere levensmiddelen. In de afdeelingen is de opmerking gemaakt, dat het reeds lang vóór den 12den Sept. te voorzien was, dat de maatregel, de beide vorige jaren genomen, ook dit jaar weder noodzakelijk zou zijn, en die reeds lang had moeten genomen zijn, wilde zij doel treffen. De duurte van het graan en de oorlog zijn twee beweeggronden, die ook dit jaar reeds lang dergelijken maatregel vorderden. Men wilde die vermindering, nu reeds 3 malen genomen, voor goed houden, vooral nu de landbouw volstrekt geene beschermende regten meer noodig heeft, en met het oog er op, dat de hooge prijzen ook zelfs na het beleven van den vrede waarschijnlijk vooreerst nog wel zullen voortduren.

Naar aanleiding van dien, is door den minister bereids geantwoord, dat de Regering met het indienen van een nieuw ontwerp heeft moeten wachten, tot dat de termijn van de wet van den 25sten Dec. 1854 verstreken was, en tevens om te zien, of de omstandigheden ook eene duurzame afschaffing van invoerregten zouden gedoogen. De Reg. heeft vooralsnog echter een' tijdelijken maatregel verkieslijker geacht, daar het tegenwoordige oogenblik, vooral door den oorlog, nog te onzeker is.

Dit stuk gaat vergezeld van eenen staat, houdende opgave van de hoeveelheid granen door de branders in de jaren 1851 tot 1854 verbruikt, zijnde aan *Rogge*, in 1851, 18,672 last; 1852, 18,546 l.; 1853, 20,378 l.; 1854, 20,896 l.; *Gerst*, in 1851, 10,157 l.; 1852, 10,089 l.; 1853, 11,085 l.; 1854, 11,367 last.

'sGRAVENHAGE, 6 December.

Z. M. de Koning heeft jhr. mr. *J. W. Junius van Hemert*, oud-procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland, benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon met de Ster. Z. M. heeft genoemden heer heden in een bijzonder gehoor ontvangen.

— Z. exc. de heer *Mijer*, nieuw benoemd minister van koloniën, is heden morgen bij Z. M. den Koning in een bijzonder gehoor ontvangen tot het afleggen van den gevorderden ambtseed.

— Bij Kon. besluit van den 2den dezer is, te rekenen van den 1sten Januarij 1856, aan den baron *W. Six van Oterleek*, betaalmeester in het arrondissement Utrecht, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend, en zijn voorts de heeren baron *E. L. Rengers* en jhr. *R. Schuurbeque Boeije*, betaalmeesters te Zutphen en te Zierikzee, als zoodanig benoemd te Utrecht en te Zutphen; en tot betaalmeester te Zierikzee, de heer *J. Gevers Leuven*, ontvanger van 's rijks middelen te Huissen.

— Bij Kon. besluit van den 2den dezer, is het kantoor der directe belastingen en accijnsen te Heerde c. a. ingetrokken en op den voet van één kantoor vereenigd met dat van Epe c. a., en is tot ontvanger benoemd de heer *J. G. Coenen*, thans ontvanger te Wijhe.

— Heden heeft men aan het standbeeld van wijlen Z. M. Koning *Willem II* wederom fraaije bloemenkransen vastgehecht, gevonden.

— Volgens de *Independance Belge*, is de hoogleeraar *Hoffmann von Fallersleben* te Weimar, de bekende schrijver der *Horae Belgicae*, door Z. M. den Koning der Nederlanden begiftigd met het ridderkruis van den Ned. Leeuw.

— Er zijn tijdingen ontvangen uit Alexandrië, meldende de behouden aankomst aldaar van de commissie van ingenieurs, door den Onderkoning van Egypte ter zijner voorlichting uitgenoodigd, ter zake het plan van de doorgraving der landengte van Suez. Het gezelschap is den 18den Nov. te Alexandrië gearriveerd, en met alle mogelijke voorkomendheid en hooge onderscheiding op last van den Onderkoning ontvangen. Een geheel hôtel met talrijke bedienden enz. was voor hen in gereedheid gebragt. Vier prachtige rijtuigen waren ter hunner dienste gereed, gedurende den tijd dien zij daar zullen doorbrengen, en welke denkelijk vier à vijf dagen zal duren, waarna zij de reis naar Caïro zullen voortzetten.

Vleijende mag het inderdaad voor Nederland beschouwd worden, dat zijn ingenieur, de heer *Conrad*, met algemeene stemmen, tot president der commissie verkozen is.

UTRECHT, 5 December.

Gisteren had de togt plaats van eene sectie der alhier in garnizoen liggende veldartillerie, bestaande uit 2 stukken twaalfponders, met de daarbij behoorende caissons, paarden en manschappen, en de kommanderende en eenige andere artillerie-officieren, ten einde eene proef te nemen in hoeverre de spoorwegen de geschiktheid aanbieden tot sneller vervoer van dat wapen. Met den trein van den Rijnspoorweg te 7 uur van hier vertrokken, marscheerden zij na aankomst te Rotterdam on middellijk naar het station van den Hollandschen ijzeren spoorweg, van waar zij met den trein te 12 uur de reis naar Amsterdam hebben voortgezet, om des avonds van daar in hunne garnizoensplaats te retourneren. Men verneemt dat deze proef, welke ook door den inspecteur der artillerie werd bijgewoond, in allen deele aan de verwachting heeft beantwoord.

ALMELO, 5 December.

Naar men met zekerheid verneemt, heeft de wel-eerw. heer *J. F. Warninck*, R.-K. priester en pastoor te Borne, besloten afstand te doen van de cassatie, welke z. w. eerw. tegen het arrest van het hof van Overijssel had aangeteekend.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 8sten December.

Aanwezig de heeren SLOT, TRIP, OUDEMAN, MULLER, v. ITTERSUM, ROELFSEMA, DOORNBOSCH, v. HOUTEN, DE SITTER, CREMERS, MESDAG, EDELINCK, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING, v. HEIJNINGEN BOSCH, LOHMAN, UPMEIJER, WICHERS, DE LA FAILLE, QUINTUS en v. IMHOFF.

Aan de orde worden gesteld de volgende onderwerpen:

1) *Het voorstel van vier leden*, waarvan de behandeling in de vorige zitting was geschorst. — De heer GEERTSEMA deelt mede 1) dat de voorstellers geene termen hebben kunnen vinden om in den vorm van hunne voorstellen verandering te brengen; 2) aangezien hunne voorstellen alleen ten doel hebben de daarbij behandelde onderwerpen op nieuw ter sprake te brengen en zij uit het oproepingsbriefje hebben gezien, dat burg. en weth. omtrent drie van die onderwerpen voordragten aan den raad willen doen, dat er huns inziens geene reden meer bestaat op die punten nader aan te dringen en zij dus bereid zijn de drie daarop betrekkelijke voorstellen in te trekken; 3) dat zij na de verklaring van den weth. van fabrikaadje omtrent de opruiming van den haardasch enz., daarin voorshands gaarne genoegen nemen; 4) dat zij er thans ook niet op staan, dat het punt betrekkelijk de inning van land- en heemhuren verder in overweging worde genomen, omdat men in hunne voorstellen, voor zoover die betroffen de opdragten aan burg. en weth., eene beschuldiging heeft meenen te zien van het dagelijksch bestuur, welke daarin geenszins was gelegen; 5) dat, aangezien burg. en weth. niet voornemens schijnen, de zaak van den verkoop van gemeente-eigendommen dadelijk ter sprake te brengen en hun dit punt voorkomt van het meeste gewigt te zijn en het dringendst voorziening te vereischen, zij daarom met intrekking van de vijf laatste van de door hen gedane voorstellen — blijven aandringen op het eerste voorstel, dat namelijk de raad besluite: »eene commissie van leden uit zijn midden te benoemen, ten einde te onderzoeken in hoeverre het raadzaam te achten is, om over te gaan tot den verkoop van de aan de gemeente toekomende eigendommen van beklemde landerijen, mitsgaders van zoodanige andere eigendommen, waarvan de inkomsten in minder gunstige verhouding staan tot den vermoedelijk daarvoor te bedingen koopprijs, met verzoek en opdragt tevens, om wanneer die commissie zoodanigen verkoop nuttig en dienstig mogt oordeelen, daarbij al aanstonds eene voordragt te doen nopens den tijd en de wijze, waarop zoodanige verkoop zou dienen te geschieden."

De voorzitter stelt voor dit laatste punt in behandeling te nemen en de vijf overige punten als niet gedaan te beschouwen.

Hierover ontstaat eenige discussie tusschen de heeren CREMERS en QUINTUS, — die van oordeel zijn, dat de voorstellers geene wijzigingen hadden kunnen doen in hun vroeger voorstel, voordat uitgemaakt was of dit zou worden in overweging genomen of niet — en de heeren GEERTSEMA, DE SITTER, WICHERS en TRIP, die het met den voorzitter eens zijn, dat thans wel de wijziging kan en mag worden in behandeling genomen en de vorige voorstellen als niet gedaan mogen worden beschouwd.

Ten slotte vereenigen zich de leden met eene motie van orde van den heer CREMERS »dat de raad besluit, genoegen te nemen met de intrekking van de vijf laatste punten van het voorstel en alleen het eerste punt in overweging te nemen."

Alsnu dat eerste punt in overweging genomen zijnde (zijnde het sub 6 hierboven vermelde), zegt de heer TRIP, zeer voor de benoeming van de daarbij bedoelde commissie te zijn, zoo de raad denkt dat dit zal strekken ter bespoediging der zaak; hij moet evenwel opmerken, dat de zaak reeds bij burg. en weth. besproken was.

Nadat nog, op voorstel van den heer CREMERS, was besloten, dat de commissie ook advies heeft uit te brengen over de strekking van de gelden, die uit den verkoop zullen voortvloeijen, wordt het voorstel aangenomen en door den raad tot leden dier commissie benoemd: de heeren QUINTUS, VAN IMHOFF, GEERTSEMA, CREMERS en VAN HOUTEN.

2) *Rapport der commissie over de instelling van eene plaatselijke gezondheids-commissie.*

Hierover ontstaat eene zeer uitvoerige discussie, waarop wij nader terug komen.

De heer VAN IMHOFF is van oordeel, dat de instelling van eene gezondheidscommissie is in strijd met de wet en treedt in een uitvoerig advies tot ontwikkeling van zijne meening.

Eveneens verklaren zich tegen eene dergelijke commissie de heeren CREMERS, QUINTUS, MULLER, OUDEMAN, TRIP en de voorzitter, terwijl de heeren DE SITTER, DE LA FAILLE, GEERTSEMA en VAN ITTERSUM de instelling van die commissie aanraden.

In stemming gebragt, wordt de conclusie van het rapport aangenomen met 13 tegen 9 stemmen en alzoo besloten op het verzoek van het gezelschap Groninger geneeskundigen tot de instelling eener gezondheidscommissie, afwijzend te beschikken. (*Tegen* de conclusie: de heeren *Wichers*, *de Sitter*, *Roelfsema*, *Dommering*, *Mesdag*, *de la Faille*, *Geertsema*, *van Houten* en *van Ittersum*.)

De heeren DE SITTER en DE LA FAILLE verzoeken aanteekening in de notulen, dat zij zich met het genomen besluit niet hebben kunnen vereenigen.

De zitting wordt hierop geschorst tot heden avond te 7 uur.

Een talrijk en aanzienlijk opgekomen publiek getuigde van de belangstelling, die in de heden morgen behandelde onderwerpen werd gesteld.

GRONINGEN, 8 December.

Bij het sluiten dezer, was de Hollandsche Post *nog niet aangekomen.*

— Donderdag avond werd alhier de gewone najaars-vergadering van de vereeniging *het Metalen Kruis*, afdeeling Groningen, gehouden. De vergadering was talrijk bezocht. Nadat de voorzitter verslag had gedaan van den toestand der afdeeling, die allezins gunstig mogt worden genoemd, hield de heer mr. E. T. DE JONGH eene voorlezing *over den slag bij Heiligerlee* en de gevolgen daarvan. Met veel belangstelling werd deze voorlezing aangehoord, en met acclamatie aangenomen een voorstel van den heer R. DE SITTER, om de drie sprekers, die in de afdeeling reeds voorlezingen hadden gehouden, uit te noodigen, een afschrift er van aan het archief van de afdeeling te geven, ten einde aldaar met het stam- en notulenboek te worden bewaard, daar het tot dusver in de vergaderingen gehoorde vele wetenswaardige geschiedkundige feiten, betrekkelijk ons gewest, betrof, en, wanneer *het Metalen Kruis* mogt zijn uitgestorven, men kon zien, dat de afdeeling Groningen meer gedaan had, dan louter vergaderingen houden. — Deze vergadering werd opgeluisterd door de hoormuzijk van het 7de reg. infanterie.

— Wij vernemen, dat Z. M. tot kantonregter in het kanton Zuidhorn heeft benoemd den heer jhr. mr. R. A. QUINTUS, te Faan.

— In hare vergadering van den 7den en 8sten dezer, zijn door de commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in de provincie *Groningen* geëxamineerd als en bevorderd tot vroedvrouwen voor eene stad: M. VAN DUINEN, vrouw van G. KEIZER; R. SPELDE, wedw. W. W. JULLENS, en M. HEKKEMA, vrouw van G. VALK, en tot plattelands heel- en vroedmeester: H. VAN DER WEST, scheepsheelmeester.

— Bij de Woensdag gehoudene verkiezing van een lid voor den gemeenteraad te *Nieuwe Pekela*, ter vervanging van den heer K. H. KOSTER, welke daarvoor heeft bedankt, werden 60 geldige stemmen uitgebragt. Met volstrekte meerderheid werd verkozen de heer F. D. GREVEN, zeilmaker aldaar.

Bij de Dingsdag te *Veendam* gehoudene verkiezing tot lid van den gemeenteraad, in plaats van den heer A. HAZEWINKEL, die zijn ontslag had gevraagd, werd met 59 van de 117 geldig uitgebragte stemmen benoemd de heer A. VAN LINGE Ez.

— De veldwachter der gemeente *Delfzijl*, J. W. STARINK, benoemd zijnde tot veldwachter der gemeente *Hattem*, provincie Gelderland, is als veldwachter der gemeente *Delfzijl* eervol ontslagen. — Aan de betrekking van veldwachter der laatstgemelde gemeente is eene jaarwedde van *f* 200 verbonden.

— Z. M. heeft bij besluiten van den 4den dezer, tot 2de luitenants benoemd: bij het 3de regement infanterie, de sergeanten J. H. RAUSCH, van het instructie-bataljon, en F. K. H. G. DIEMONT, van het 8ste reg.; en bij het 7de reg. o. a. de sergeanten: J. E. SIMON en G. J. HOFSTEDE CRULL, beiden van het 3de reg., en H. F. BOREL, van het korps.

— Bij dispositie van den minister van binnenl. zaken wordt met den 10den dezer het kantoor van den rijkstelegraaf te Leeuwarden voor de binnen- en buitenlandsche dienst geopend, voorloopig echter met beperkten diensttijd.

De kosten van hier naar Leeuwarden zijn voor een enkel berigt 50 cent.

— Te *Kampen* is eene nieuwe stoomfabrijk opgerigt ter vervaardiging van stroopapier; zij is de eerste in Nederland.

— Uit een berigt van Zr. Ms. consul-generaal te *New-York* blijkt, dat de invoeren in de Vereenigde Staten van den 30sten Junij 1854 tot den 30sten Junij 1855, hebben bedragen 261,382,960 doll., en de uitvoeren 275,256,846 doll. Nederland deelde in de invoeren voor eene som van 3,503,444 doll. De toestand van den handel der Vereenigde Staten was op den 1sten Julij j.l. als gunstig te beschouwen. Sedert heeft zich het uitzigt op een' goeden katoen- en graanoogst volkomen bevestigd. De graanoogst is in de Vereenigde Staten buitengemeen rijk geweest. De opbrengst der tarwe wordt begroot op 140 à 185 millioen bushels, die van de maïs op 1000 millioen bushels. Evenwel zijn de prijzen buitengemeen hoog. Omtrent den rijst- en suikeroogst valt nog niets met zekerheid te zeggen, ofschoon het waarschijnlijk is, dat zij zullen gelijk staan met gemiddelde jaren.

Bewerking der Caoutschouc.

De eigenschappen van de elastieke gom werden in Europa het eerst door CONDAMINE bekend, die er in 1735 een berigt over mededeelde, doch zonder gevolg. Tegen het einde der vorige eeuw werden kleine stukken ingevoerd en tot het uitwisschen van potlood-geschrift gebruikt. De Franschen hebben den Indischen naam Caoutschouc behouden. Er is geene stof, die zóó lang ongebruikt gebleven is en nu in korten tijd zóó nuttig aangewend en de grond van zóó belangrijke takken van industrie geworden is. In de Amerikaansche afdeeling der tentoonstelling te Parijs bevinden zich twee paviljoenen en eene tent, gevuld met de merkwaardigste voorwerpen uit deze stof. De tentoonsteller is CHARLES GOODYEAR, van New-Haven in Connecticut, die voor twintig jaren nog niets, thans een vermogen van eenige millioenen bezit. In het jaar 1836 vond hij de bewerking van de Caoutschouc uit door zwavel en eene hooge hitte, eene uitvinding, die onder den naam van »gevulcaniseerde Caoutschouc" in Amerika, Frankrijk, Engeland, België en de meeste Duitsche landen gepatenteerd is. Hierdoor kleeft ze niet in de hitte en wordt in de koude niet stijf.

Deze ééne ontdekking bragt hem tot eene reeks andere, ten gevolge waarvan deze stof tot de hardheid en de eigenschappen van ivoor, schildpad en vischbeen gebragt wordt. Onder de voorwerpen dezer tentoonstelling bevindt zich een gedrukt boek, waarvan èn de bladen èn de band van deze stof zijn, en dat eene beschrijving bevat van haar gebruik. Talloos bijna zijn de voorwerpen, die men er van zien kan. Van de eerstgenoemde bewerking vindt men leder, dat minder duur, deugdelijker en meer waterdigt is dan het gewone, ook schoenen, buigzaam, ligt en luchtig. Voor de armee dienen tenten, pontons, proviandzakken, kapotten; gelijk ook kleederen van allerlei soort voor mannen en vrouwen, zeilen enz. voorkomen. Tapijten verhinderen de vochtigheid in de vertrekken, worden er zelve niet door aangetast en kunnen toch met de schitterendste kleuren versierd worden. Voor de zeevaart dienen scheeps- en reddingbooten.

Nog uitgebreider weiligt is het nut van geharde Caoutschouc. Deze oxydeert even zoo min als de weeke, weêrstaat iedere koude en eene hitte tot 300° Fahr., kan ook door galvanismus of op gewonen weg verguld worden, neemt ook iedere kleur en het schitterendst polituur aan. De meubelen zijn aan het schoonste zwarte ebbenhout gelijk, met fijne goudranden, zijn ligter dan meubelen van hout, niet duurder dan die van dennenhout. De kleinigheden van versierselen, speelwaren, toilet- en huisgereedschappen zijn niet op te noemen. Buiten de eenige fabrijk van den heer GOODYEAR, waarin een kapitaal van 2 mill. doll. gelegd is, zijn in Amerika 22 fabrijken naar zijne patenten werkzaam; zij hebben 1200 paardenkracht en eene jaarlijksche behoefte van 5 mill. ponden Caoutschouc; zij verkoopen jaarlijks voor 25 mill. gulden fabrikaat.

LETTERNIEUWS.

Atlas van het Koningrijk der Nederlanden, zijne overzeesche bezittingen en het Groot-Hertogdom Luxemburg. Met statistische, aardrijks- en geschiedkundige overzigten door F. C. BRUGSMA. In lang 4to. Te Groningen, bij J. B. WOLTERS.

Aangenaam is het zeker reeds voor elken beminnaar van vooruitgang, bedrijvigheid in den boekhandel te mogen bespeuren. Dit gevoel wordt levendiger, wanneer hij onder de uitgegevene werken veel degelijks en solieds mag zien, dat in strekking heilzaam is en den vooruitgang moet bevorderen. Ook in onze stad heerscht bedrijvigheid in genoemd opzigt, en wat hier wordt uitgegeven, draagt meestal den stempel van inwendige degelijkheid en netheid in 't uiterlijke. Zoo werden wij dezer dagen weder aangenaam verrast door den bij J. B. WOLTERS uitgegeven *»Atlas van het Koningrijk der Nederlanden."* Dit werkje behelst 14 kaarten, namelijk eene overzigtskaart van het Koningrijk, 11 speciaalkaarten van de provinciën en eene van Luxemburg, alsmede eene schoone kaart van Nederlands Oost-Indiën en overige overzeesche bezittingen. Buitendien vindt men er een heel duidelijken *Afstandswijzer*. De kaarten zijn zindelijk, juist en naauwkeurig geteekend en bewerkt en bevallig gekleurd, en de lithograaf, VAN DE WEIJER, heeft zich hier doen kennen als iemand, aan wien zulk werk mag

worden toevertrouw...

hebben niets van dat verwarrende en oogvermoeijende, dat zoo dikwijls kaarten in Atlassen, wegens kleinheid van bestek, ontsiert. Vooral schijnen ons de kaarten in dezen Atlas volledig in betrekking tot de middelen van communicatie, zoodat zij zich hierdoor in het bijzonder voor contoristen en reizenden aanbevelen, terwijl zij door duidelijkheid en door eene gelukkige keus van stof — niet te veel, niet te weinig — vooral voor scholen alle aanbeveling verdienen. De heer F. C. Brugsma heeft door de bijgevoegde *statistische, aardrijks- en geschiedkundige overzigten*, die door geleidelijke orde en naauwkeurigheid, als ook door betrekkelijke volledigheid zich kenmerken, de bruikbaarheid van dit werkje zoowel voor school als huis aanmerkelijk vergroot. — Het uiterlijk is bevallig, en de prijs, in betrekking tot het geleverde, zeer billijk gesteld. Vatten wij ons oordeel in het kort te zamen, dan moeten we bekennen, dat dit werkje in alle opzigten aan meer zelfs dan billijke eischen voldoet en ruimschoots verdient, in school en huis, op kantoren en door reizenden gebruikt te worden.

De uitgever verdient onzen hartelijken dank. S.

KERKNIEUWS.

Bij Kon. besluit van den 2den dezer zijn goedgekeurd de beroepingen van predikanten: van de Herv. gemeenten te Grijpskerke, op *A. A. Looijen*, kandidaat; te Bodegraven, op *J. E. Steenbakker Morilyon Loysen*, predikant te Langerak; te Scharnegoutum en Loenga, op *W. Sijpkens*, pred. te Longerhouw c. a., en van de Ev.-Luth. gemeente te Rotterdam, op *J. R. Eilers Koch*, pred. te Pekela.

Wijnjeterp en Duurswoude, 4 Dec. Door floreenpligtigen is gisteren tot predikant bij de Herv. gemeente alhier beroepen, de weleerw. heer *C. P. de Groot*, pred. te Surhuisterveen.

Giethoorn, 5 Dec. De kerkeraad der Herv. gemeente alhier, heeft gisteren uit het twaalftal kandidaten, die hier op beroep hebben gepredikt, een drietal opgemaakt, bestaande uit de heeren *van Boekeren*, *Houwing* en *Swart*, kandidaten bij het prov. kerkbestuur van Friesland, Drenthe en Utrecht.

Akkerwoude en Murmerwoude, 5 Dec. Bij de gisteren plaats gehad hebbende beroeping van een' predikant alhier, zijn op den kand. *de Roode* 42 en op den heer *A. Buning*, pred. te Ee, 26 stemmen uitgebragt. Daar evenwel door sommige floreenpligtigen protest is aangeteekend tegen eenige uitgebragte stemmen, is de zaak ter nadere beslissing overgelaten aan het klassikaal bestuur van Dokkum.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 8 December.

Nederland Werk. Schuld	à 2½	pCt.	62⅜.
Dito Dito	» 3	»	74.
Dito Dito	» 4	»	92¾.
Oostenrijk Metalliek	» 5	»	63⅛.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	32½.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	73⅜.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	66⅞.
Spanje Onb. Stukken	» 1¼	»	20 3/16.
Dito Binnenl.	» 3	»	33⅜.
Portugal	» 3	»	40⅜.
Rusland Oblig. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	101⅞.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	101¼.
Dito bij *Hope*	» 4	»	75¼.
Dito bij *Stieglits*	» 4	»	—

LONDEN, 8 *December*. Consols 89⅜.

PARIJS, 8 *December*. Fransche 3 pCt. 65.10.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 5 Dec., *Hazewinkel* Roelfina Kuiper, Sunderl.; — 6 *van der Laan* Jantina Reinderdina, Koningsb.

TEXEL 4 Dec., *Velthuis* Prov. Overijssel, Dundee; — 5 *Wijgers* Johannes Hermanus, Livorno.

HELVOET 4 Dec., *Fokkes* Marseille, Marseille; — 5 *Bart* Eefka Maria, Londen; *Tolner* Zeemeeuw, Villanova; *Mellema* Hermanus Hesselaar, Bordeaux.

BROUWERSHAVEN 5 Dec., *v. d. Windt* Jacob Cats, Akyab.

VLISSINGEN 4 Dec., *Engelsman* de Vlijt, Malaga.

AMOY 1 Sept., *Mispelblom Beijer* Luit. Adm. Stellingwerf, Chimmo, den volgenden dag n. Hong Kong vertr.

SAN FRANCISCO ter reede 20 Oct., *Spiegelberg* Geertruida Maria, *de Jonge* Koningin der Nederlanden, *Mellema* Maasstroom en *de Boer* Zuid-Holland.

CALLAO 17 Oct., *Noltee* Batavier, San Francisco; — 23 *Kok* Valparaiso, Valparaiso.

VERA CRUZ 3 Nov., *Reents* Clara Maria, Antw.

GALATZ 15 Nov., *Steffens* de Jonge Andries, Amst.

GIBRALTAR 16 Nov., *de Lang* Goede Verwachting, Genua n. Sur.; *Haverbult* Elisab., Galatz n. Vliss.; — 22 *Bakker* Christina, Cardiff; — 23 *v. d. Weijden* Ardina, Vlaardingen; *Kuiper* Maasnimph, Vlissingen n. Triest.

Op de LOIRE 3 Dec., *van Dijk* Maria Catharina, Amst.; *Meijer* Courier, Rott.

HAVRE 30 Nov., *Pik* Jansje, Rotaan n. Leith.

LONDEN 4 Dec., *de Weerd* de Flecken Jouwer, Livorne.

Bij WIGHT 2 Dec., *Bragt* Lucretia, Liverp. n. Dordr.

PLYMOUTH 5 Dec., *Prins* Heerenveen, Galatz n. Vliss.

SCILLY 29 Nov., *Gnodde* Antilope, Maracaibo n. Amst.

CARDIFF 1 Dec., *Rotgans* Koerier, Amst.

QUEENSTOWN 1 Dec., *Glim* Hendr. Margaretha, Seville.

CHARLESTOWN 30 Nov., *Parma* Caspar de Robles, Amst.

DOUVRES 2 Dec., *Post* Edzardina Cath., Seville n. Hamburg.

Bij SHOREHAM 3 Dec., *Hubert* Juffer Annette, Dundee n. Konst.

MILFORD 30 Nov., *Bos Smak* Ena Elisabeth, Dordr. n. Belfast.

GRIMSBY 3 Dec., *Stuitvoet* Margaretha, Stettin.

HARWICH 1 Dec., *Kempema* Sippe Visser, Londen n. Workum; — 3 *Olthoff* Abeldina, Ipswich n. Schied.; *Waterborg* Katrina, Londen n. Amsterdam.

LANDSORT 29 Nov., *Valkenier* Koophandel, Rott.

DANTZIG 29 Nov., *Brouwer* Kooger Polder, Amst. n. Memel; — 30 *Keun* Elsina Jeltina, Hamburg; *v. d. Werp* Christina Wobbegina, Aarhuus; — terug uit zee 29 *Jongebloed* Johanna, n. Antw.

HOLTENAU 2 Dec., *Zwieting* Petrus Horreus, Eckernforde n. Holl.; *Koning* Jonge Willem, Odensee n. Schiedam; — 3 *Visser* Catharina Maria, Stettin n. Amst.

RENDSBURG gepass. 1 Dec., *Brouwer* Verwissel., Grenae n. Altona.

Vertrokken.

AMSTERDAM 4 Dec., *Swiers* Jonge Timen, Londen; — 5 *Harken* Havana Packet, Havana; *van Zameren* Iris, Newyork; — 6 *de Haan* Cornelis Gips en *Wehdemeijer* Amsterdam, Batavia.

VLISSINGEN 3 Dec., *Kuiper* Phoenix, Liverpool.

CALLAO 16 Oct., *Schade* Margar. en 20 *Verheij* Delfshaven, Engel.

NICKERIE 5 Nov., *Schaap* Maria Johanna, Amst.

CORONIE 30 Oct., *Kramer* Susanna Elisab., Amst.

LAGUAYRA 26 Oct., *Koster* Germania, St. Thomas.

SURINAME 30 Nov., *Ouwehand* Preciosa, 3 Nov. *Wijgers* Amicitia en vóór 5 *Scheeve* Adrianus en Willem, Amst.

SMIRNA 17 Nov., *Wilphorst* Jan Jacob en *Stuimer* Remelia Joh., Xero, beiden om voor Antw, te laden.

ANTWERPEN 4 Dec., *Lukje* Frouke Egberdina, avontuur.

ROUAAN 30 Nov., *Scholtens* Catharina, Newc.

LIMERICK 1 Dec., *Roelfsema* Alphard, Cardiff.

IPSWICH 3 Dec., *Zeegers* Catharina, Antw.

GRAVESEND 3 Dec., *Kuiper* Anna Augusta, Konst.

DARTHMOUTH 1 Dec., *Rosema* Jacob van Cleeff, Hamburg.

PLYMOUTH 30 Nov., *de Haan* Adelaide, Londen; *Mellema* Herm. Hesselaar, Rott.

FALMOUTH 1 Dec., *Stuit* Geerdina, Koppenh.

LEITH 30 Nov., *Strootman* Bertha Victoria, Inverkeithing.

AGGER-KANAAL 22 Nov., *Balk* Concordia, Holland.

Zeilklaar.

GIBRALTAR 23 Nov., *Goosens* Geertruida, Livorno.

LONDEN 3 Dec., *v. d. Veen* Maria Janna Jac. Barendina, Rott.; — 4 *Hazewinkel* Christ. en Cath., Amst.; *Schaap* Pieter Bentum, Antw.

NEWCASTLE 1 Dec., *Kempema* Sippe Visser, Konst.

In lading.

LONDEN 3 Dec., *de Vrede* Irene, Livorno.

Zoutkamp, 7 Dec. Zeilklaar *Gialts* Jacobus Johannes, Londen.

Delfzijl, 6 Dec. Binnengekomen 2 Dec., *Meijer* Geerdina, *Heins* Georgina en *Kort* Pietronella, Hamburg; — 5 *Katt* 3 Gebroeders, Nessumerzijl; *Forma* Vr. Jantje, Leer.

St. Giorgio (eil. *Lissa*), 17 Nov. Het schip Willem Ernst, kapit. *Visser*, van Triest naar Falmouth, is alhier met schade binnengeloopen en zal naar Malta verzeilen om te repareren.

Gepraaid 4 Oct., op 10° 2′ Z.Br., 25° 10′ W.L., *Bonjer* den Elshout, v. Rott. n. Batavia. — Den 19 Oct., op 8° 42′ N.Br., 25° 40′ W.L., *Ellerman* Valparaiso, v. Antw. n. Calcutta. — Den 28 Nov. op de hoogte van Lizard, *Masdorp* Herm. Franciscus, v. Amst. n. Newyork.

SCHEEPSVRACHTEN.

Pillau, 2 Dec. Alle hoop op eene vrije vaart naar Koningsbergen is voor dit jaar verdwenen; heden hadden wij 11 graden vorst.

Dantzig, 3 Dec. Hier heeft zich sedert een paar dagen de winter vertoond. Gesloten is nog naar Amsterdam *f* 30, Antwerpen *f* 28 en 15 pCt. p. last zaad, Londen 40 sh. p. ton talk.

328ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Eerste Klasse.

3de Lijst: No. 10741 *f* 20,000; no. 14721 *f* 5000; nos. 4682, 13401, 13546, 14111 en 17370 ieder *f* 1000; nos. 6287, 7884, 13079, 15185, 18093 en 18600 ieder *f* 400; nos. 2428, 12901, 13075, 17637 en 18139 ieder *f* 200; nos. 321, 1186, 7896 en 17884 ieder *f* 100. — *4de Lijst:* No. 6116 en 12288 ieder *f* 1000; no. 4392 *f* 400; nos. 3831, 8789, 10718 en 12172 ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 7 *December*.

TARWE.		GERST.		Zw. Voer	40 ℔ *f* 4,00
Oude	70 ℔ *f*	Winter	52 ℔ *f* 6,20	- -	42 - - 4,20
N.Oml.1855	68 - 14,25	-	54 - - 6,70	- -	44 - -
- -	70 - - 15,00	-	56 - - 7,20	BOONEN.	
- -	72 - -	Zomer	54 - - 5,95	Paardeb. *f* 8,25,50,75.	
- Old.	66 - - 13,10	-	56 - - 6,35	Gr. Erwt. *f* 10 a *f* 12,50	
- -	68 - - 14,00	Knobbe	60 - - 7,40	Graauwe dito *f* 10 a *f* 11,50	
- -	70 - - 14,75	-	62 - - 7,80	ZADEN, ENZ.	
- -	- -	HAVER.		Old. Koolz. *f* 13 à *f* 16,60	
ROGGE.		Dikke	36 ℔ *f* 3,65	Oml. dito *f* 14 a *f* 17,75	
Inl.	64 ℔ *f* 10,70	-	38 - - 3,95	N. Aveelz. *f*	
-	66 - - 11,20	-	40 - - 4,15	Zomerzaad *f* 12 à *f* 15	
-	68 - - 11,70	-	42 - - 4,35	G. Mosterdz. *f* 9 tot *f* 15	
-	70 - - 12,20	-	44 - - 4,55	Lijnzaad *f*	
BOEKWEIT.		-	46 - - 4,75	Dederzaad *f* 12 à *f* 14	
Gr. Zd.	64 ℔ *f* 8,55	-	48 - - 4,95	Gr. Gort *f* 12,50,75	
- -	66 - - 8,95	-	50 - - 5,15	Parel dito de 100 ℔ *f*	
- -	68 - - 9,35	W. Voer	36 - - 3,65	Raapolie per vat *f* 58½	
Zw. -	64 - - 8,25	- -	38 - - 3,90		
- -	66 - - 8,65	- -	40 - - 4,10		
Veen	64 - - 8,15	Zw. -	36 - - 3,60		
-	66 - - 8,55	- -	38 - - 3,80		

Tarwe was als genoteerd traag afgaande. — Rogge vond 30 ct. lager nog weinig kooplust. — Boekweit in een doen. — Winter-gerst als voren. — Zomer en Knobbe iets lager. — Haver over 't geheel nagenoeg in een doen. — Boonen weinig in omgegaan. — Kool- en Zomerzaad met geringen handel. — Gort in een doen.

AMSTERDAM, 7 *December*. Tarwe zonder handel. Rogge lager: 118 ℔ Norder *f* 370. Gerst flaauw. Boekweit en Haver zonder handel. Koolzaad onveranderd; op 9 vat in April 106½ p. vl. Raapolie op 6/w. *f* 60¼, vlieg. *f* 59; op Mei *f* 55¼. Lijnolie op 6/w. *f* 45; vlieg. *f* 44.

LEEUWARDEN, 7 *Dec.* De aanvoer der meeste artikelen was heden minder groot dan de vorige week, en de verlaagde binnen- en buitenl. berigten influenceerden daarop zóódanig, dat meest alles tot verlaagde prijzen werd afgegeven. Tarwe, puike *f* 15,75, *f* 16,25; knappe *f* 14,75, *f* 15,25. Puike roode *f* 16,30,50. — Rogge 35 cts. lager verkocht en daarvoor meer vraag. N. Inl. *f* 11,65, *f* 12,65. — Voor Boekweit werd door benoodigden ongeveer vorige prijzen besteed, Vries. Zand *f* 9,65,80; Veen zeer weinig ter veil, voor *f* 9.20,30 verkocht — Winter-Gerst zeer weinig ter veil. Puike *f* 6,70, *f* 7,15. Puike Zomer *f* 7, *f* 7,25, en ligtere soorten *f* 6, *f* 6,50. — Voor Haver bestond, vooral tot iets lagere prijzen, goede vraag. Fijne *f* 4,85, *f* 5,10; ordinaire *f* 4,60,80; voer *f* 4, *f* 4,25.

LONDEN, 3 *Dec.* Van de inl. Tarwe, die heden in matige hoeveelheid was aangevoerd, vonden de beste kwal. koopers tot de prijzen van l.l. Maandag, doch de overige soorten konden niet dan tot 1 a 2 sh. verlaging geplaatst worden. In vreemde ging bijna niets om; de prijzen waren onveranderd. Gerst 1 sh. beter koop. Boonen en Erwten onveranderd. Haver 6 p. lager.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 7 *Dec.* De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 42, 2de soort *f* 39.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 7 *Dec.* Rundvee niet aangevoerd; van schapen was de aanvoer groot, de vetten werden verkocht van *f* 11 tot *f* 14; de verkoop was flaauw; levende varkens tamelijk ter markt gebragt van *f* 5 tot *f* 30; de verkoop was willig; geslagte dito niet zoo veel aangevoerd als l.l. Dingsdag en werden er hooger prijzen besteed dan den vorigen marktdag.

LONDEN, 3 *Dec.* Gedurende de afgeloopen week werden van het vasteland aangevoerd: 301 runderen, 208 kalveren, 25 varkens en 558 schapen. In alle soorten was de handel heden traag en de prijzen van l.l. Vrijdag souteneerden zich met moeite. De markt sloot flaauw en er bleef onverkocht.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 7 *December*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 62⅜; Dito 3 pCt. 73 13/16; Dito 4 pCt. 92 11/16. — Belgie, bij *Rothschild* 2½ pCt. 50. — Spanje, Onbep. St. 1¼ pCt. 20¼; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 33¼. — Portugal, te Londen 3 pCt. 40⅜. — Rusland, bij *Hope & Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 101⅞; Dito te Londen 4½ pCt. 87½. — Oostenrijk, Metall. 5 pCt. 63 9/16; Dito 2½ pCt. 32 7/16; Dito rente Amsterdam, 1854 5 pCt. 73⅜; Dito Nation. Metall. 5 pCt. 66¾; Mexik., Onbep. St. 3 pCt. 18⅛.

ADVERTENTIEN.

NEDERLANDSCHE VEREENIGING
tot
Afschaffing van Sterken Drank,
AFDEELING GRONINGEN.
ALGEMEENE VERGADERING
op MAANDAG den 17den December 1855, in het CONCERTHUIS, Poelestraat, des avonds te 8 uur.

Spreker: de Heer Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.

Leden, Begunstigers en alle Belangstellenden in de zaak worden verzocht deze Vergadering bij te wonen.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

A. KAMERLINGH
met
L. HOPMA.

Klooster Wijtwert, bij *Uskwerd*,
4 December 1855.

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON Vrouwe B. W. Copes van Hasselt, geliefde Echtgenoot van

Jhr. D. G. HORA SICCAMA,
1ste *Luitenant-Ingenieur*.

Amsterdam, 2 December 1855.

*** Bevallen van eene DOCHTER Z. H. PELINCK — OORTWIJN.

Assen, 5 December 1855.

Mr. H. PELINCK.

*** Bevallen van eene DOCHTER Grietje Buining, Echtgenoot van

K. J. de WAARD.

De Waarden, 7 December 1855.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons geliefd Dochtertje ELIZABETH JACOMINA, in den jeugdigen ouderdom van bijna negen en een half jaar.

Groningen, 6 December 1855.

J. de JONGE HOOGLAND.
J. HOOGLAND—SCHOLTENS.

Werken
VOOR
VERMINDERDEN PRIJS.

P. C. HOOFT, Nederlandsche Historien, 5 dln., met Aanteekeningen van *Dr. W. HECKER*. Prijs [*f* 12,50] ***f* 5.00.**

CURRER BELL, Jane Eijre, of het leven eener Gouvernante, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

T. F. UILKENS, Losse Verhalen, uit het dagelijksch leven ontleend. Prijs [*f* 2.80] ***f* 1.00.**

J. VENEDEY, Eene Badkuur in het Zuiden van Frankrijk. Geschiedk. en plaats. herinneringen, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

A. G. BRUINSES, Uit het Leven. Schetsen en Beelden. Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.40.**

———— **Tafereelen uit de Geschiedenis van de stichting en vestiging der Christelijke Kerk.** Prijs [*f* 3,75] ***f* 1.50.**

———— **Schetsen uit het Christelijk Leven in de drie eerste eeuwen der Kerk.** Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.50.**

Bovenstaande werken zijn voor den daarbij gevoegden verminderden prijs bij de meeste Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld. Men twijfelt niet of velen zullen zich de gelegenheid ten nutte te maken om voor eene betrekkelijke kleinigheid zich deze genoegzaam bekende werken aan te schaffen.

AANLEG VAN EEN' KUNSTWEG.

In de maand JANUARIJ 1856 zal, op nadere aankondiging, worden aanbesteed: **de aanleg van een' 2den GRINDWEG te *Finsterwolde*, ter lengte van 2528 Ellen;** waarvan de Voorwaarden na eenige dagen zullen voorliggen in de GEMEENTEHUIZEN te *Finsterwold*, *N. Schans*, *Winschoten*, *Veendam*, *Termunten*, *Delfzijl*, *Uithuizermeeden*, *Warffum*, *Bedum*, *Zuidhorn*, *Grijpskerk*; te *Groningen* in de Logementen bij de Wedw. BULSING, in *den Doelen*; UITHOF, Wedw. BONTEKOE, J. A. HEIKENS en J. H. LEOPOLD, en te *Zuidbroek* bij de Wedw. KOOPS; terwijl inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer A. van REES, te *Zuidbroek*, en den GEMEENTE-ONTVANGER te *Finsterwold*.

Finsterwold, 7 December 1855.

De Burgemeester:
R. J. ROELOFS.
De Weth.-Secretaris:
J. H. ROEMELING.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 10den December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder G. H. UITHOF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. De EIGENDOM van ongeveer 35 Bunders BEHUISD LAND, gelegen onder *Godlinze*, bij G. U. BAKKER, Wedw. H. B. Perdok, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 241,00.

II. De EIGENDOM van ongeveer 8 Bunders LAND, gelegen te *Eexta*, bij HEIJO ten HAVE en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini versch., huur van *f* 162,00.

III. De EIGENDOM van ongeveer 3 B. LAND, gelegen te *Uithuizermeeden Buitendijks*, bij J. A. BIERLING en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 27,50.

IV. De HELFT in den EIGENDOM van ongeveer 19 B. LAND, gelegen onder *Midwolda* in den *Oldambte*, bij A. O. BOUTEN, Wedw. K. L. Steernberg, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur voor deze helft van *f* 60,00.

V. De EIGENDOM van ongeveer 39 B. LAND, met KWELDER en AANWAS, gelegen te *Uithuizen*, bij S. F. RIEPMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 328,30.

VI. De EIGENDOM van eene PLAATS, groot ongeveer 21 B. LAND, *Ooster-Frima* genaamd, gelegen te *Lutjegast*, met ongeveer 6 B. onder *Grootegast*, bij G. H. FERINGA, Wedw. J. J. Dijk, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 177,00.

VII. De EIGENDOM van ongeveer 15¼ B. LAND, gelegen te *Lutjegast*, bij A. F. HARTSEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 100,00.

VIII. De EIGENDOM van ongeveer 8¼ B. en 2 Heemen BEHUISDE LANDEN, te *Pieterburen* gelegen, bij P. J. DIJKEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 100,00.

IX. De EIGENDOM van eene BEHUISDE Heerd LAND, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij A. M. SIJTZEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 75,00.

X. De EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, gelegen te *Grootegast*, bij W. J. POOL onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 63,00 en een Mudde Rogge.

XI. De EIGENDOM van eene HEEMSTEDE, mede aldaar gelegen, bij denzelfde in gebruik, 's jaars voor *f* 2,50.

XII. De EIGENDOM van ongeveer 5 B. LAND, gelegen te *Grijpskerk*, bij GRIETJE DOUWES, Wedw. Sinnema, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 50,00.

XIII. De EIGENDOM van ongeveer 15 B. BEHUISD LAND, gelegen te *Sebaldeburen*, bij F. J. VEENSTRA, Wedw. J. J. Boerma, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 30,00.

XIV. De EIGENDOM van ongeveer 11¼ B. BEHUISD LAND, gelegen te *Grootegast*, bij K. J. KOENES en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 28,00.

XV. De EIGENDOM van een BOERENPLAATSJE, gelegen te *Grootegast*, bij J. J. HELDER en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei versch., huur van *f* 26,00.

XVI. De EIGENDOM van ongeveer 3 B. LAND, gelegen te *Lutjegast*, bij B. K. de VRIES en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei versch., huur van *f* 18,00.

XVII. De EIGENDOM van ongeveer 2¾ B. LAND, gelegen te *Kloosterburen*, bij J. J. RIENKS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 17,87½.

XVIII. De EIGENDOM van ongeveer 4¼ B. LAND, gelegen onder *Grootegast*, bij W. R. SNIP en Vrouw onder beklemming in gebruik voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei versch., huur van *f* 17,00.

XIX. De EIGENDOM van ongeveer 2¼ B. LAND, gelegen op *Griessloot*, onder *Leens*, bij H. J. RIETEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Gregorie versch., huur van *f* 16,00.

XX. De EIGENDOM van ongeveer 1¼ B. LAND, gelegen te *Lutjegast*, bij B. K. de VRIES en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei versch., huur van *f* 15,00.

XXI. De EIGENDOM van ongeveer 6 B. LAND en 3 HEEMSTEDEN, gelegen bij *den Hoorn*, bij A. R. SPIETS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 10,50.

XXII. De EIGENDOM van ongeveer 1 B. LAND, gelegen te *Uithuizen*, bij E. J. WERKMAN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter versch., huur van *f* 10,00.

XXIII. De EIGENDOM van 88 R., 50 E. LAND, gelegen te *Uithuizen*, bij C. E. WESTERWIJK en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 6,00.

XXIV. Den EIGENDOM van ongeveer 1¼ B. LAND, gelegen te *Grootegast*, bij O. DERKS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 5,50.

XXV. Den EIGENDOM van eene HEEMSTEDE, gelegen te *Lutjegast*, bij de Kerkvoogden van *Lutjegast* in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei versch., huur van *f* 5,00.

XXVI. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de A-kerk te *Groningen*, geteekend no. 84, Bank 5, Plaats 3.

Om te aanvaarden perceel XXVI op den 1sten Mei 1856 en de overige perceelen dadelijk na den finalen Toeslag.

Houtboeldag.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 19den December 1855, des namiddags te 2 uur, aan de Boerenplaats en ten verzoeke van BARELD BAKKER, te *Wierum*, bij *Dorkwert*, publiek worden verkocht: ongeveer **50** stuks op Stam staande **zware IJPEN** en eenige **ESSCHEN BOOMEN.**

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 19den December 1855, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein H. P. WIERINGA, bij *Steentil*, onder *Aduard*, publiek worden verkocht:

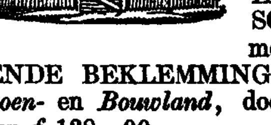

I. Eene **BOERENPLAATS,** bestaande in twee BOEREN BEHUIZINGEN, met VRIESCHE SCHUREN, get. nos. 13 en 13*b*, met de VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 32 B., 93 R., 40 E. kostelijk *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 138—00.

II. De VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 6 B., 52 R., 60 E. kostelijk *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 60—00. Alles staande en gelegen te *Wierum*, nabij *Dorkwert*, behoorende tot de nalatenschap van H. W. LUBBERS.

Om te aanvaarden de Gebouwen op den 12den Mei en de Landerijen op den 12den Maart 1856.

Te bezien dagelijks.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG den 20sten December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BULSING, in het Logement *de Doelen*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene roijale logeabele **HEEREN BEHUIZING**, geteekend E 7, met WOONKELDER er onder, ruime BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, voorts nog BEHUIZING, KOETSHUIS en STALLING, welke alle afzonderlijk worden verhuurd, staande en gelegen Zuidzijde aan de Groote Markt, op den hoek van de Gelkingestraat, te *Groningen*, wordende door den Heer Professor Mr. H. NIENHUIS en anderen bewoond en gebruikt.

Om te aanvaarden den 1sten Mei 1856.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags 2 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

ZEEUWSCH IJPENHOUT.

Op DINGSDAG den 11den December 1855, des voormiddags te elf uur, zal, bij de Groote Spilsluizen te *Groningen*, publiek, voetstoots, worden verkocht: Eene aanzienlijke partij **ZEEUWSCHE YPEN STAMMEN**, aldaar liggende.

J. H. GEERTSEMA, C.z., *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 28sten December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek te koop worden aangeboden, om op den 1sten Mei 1856 te aanvaarden:

I. Eene BEHUIZING, zijnde eene neringrijke **KOEK- en BANKETBAKKERIJ**, gemerkt A 250, Oostzijde in de Oude Boteringestraat, nabij de Groote Markt, alhier, doende 's jaars tot geldsrente *f* 4,00, wordende door D. GRIENS en Mejufvr. in eigendom bewoond en gebruikt.

II. Eene BEHUIZING, get. R 144, met een HOFJE daarachter, waarin eene afzonderlijke WOONKAMER, Zuidzijde in den Kostersgang alhier, wordende door de Wedw. GROENMAN in huur bewoond.

Te bezien daags bevorens en op den dag van Verkoop, van 10—12 en 2—4 uur.

GROOTE HOUTVERKOOPING.

Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer J. H. LEURINGH, oud-Burgemeester en Landbouwer te *Tolbert*, op WOENSDAG en DONDERDAG den 12den en 13den December 1855, telkens des voormiddags precies te 10 uur, op Boelgoeds-Voorwaarden te verkoopen:

Aanzienlijke perceelen **lang en zwaar EIKEN-, ESSCHEN-, BERKEN- en ELZEN AKKERMAALSHOUT**, op Wortel staande op de *Hooge Traan*, de Boerenplaatsen bewoond door M. J. MELESSEN en A. E. LIEUWES, te *Tolbert*, achter de Plaats te *Tolbert* door den Verkooper bewoond, en bij de Plaats van J. J. MIDDEL; voorts op de Boerenplaatsen in *de Holm*, bewoond door LUKAS J. CAZEMIER, HINDK. W. AUWEMA, JAN H. DE BOER; het *Lage Veen*, in het Bosch *Noorwegen*, bij het *Meinteschaar*, en ten Westen den Hobbelweg, nabij het Langsdiep, onder *Niebert*. Zijnde allen geschikt gelegen om te Water te kunnen worden vervoerd.

Houtverkooping.

Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer H. HOMMES, te *Groningen*, op ZATURDAG den 15den December 1855, des voormiddags te 10 uur, op na te melden Boerenplaats, publiek, op Boelgoeds Conditiën te verkoopen:

Min of meer **150** zware **EIKEN**

STAMBOOMEN,

op Wortel staande op de Boerenplaats thans bewoond door H. R. POELSTRA, en gelegen in *den Holm*, onder *Tolbert*.

*** Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van Mejufvrouw de Wedw. en de Erven wijlen G. J. REITSMA, te *Tolbert*, op VRIJDAG den 4den Januarij 1856, des voormiddags te elf uur, ten Huize van den Kastelein J. G. REITSMA, te *Tolbert*, publiek te veilen en verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING en SCHUUR**, benevens de VASTE BEKLEMMING van de min of meer 48 Bunders *Bouw-, Weide- en Hooilanden, OUD-BOUSEMA* genaamd, staande en gelegen bij en onder *Tolbert*, doende jaarl. aan de Familie VAN TEIJENS, te *Beetsterzwaag*, tot vaste huur de som van *f* 125—00, bewoond door M. S. DE GROOT.

II. Eene WONING, met groote en hechte SCHUUR, benevens ERF, TUIN, SINGELS, GRACHT en LAAN, *AUWEMABORG* genaamd, staande en gelegen bij *Tolbert*, groot ongeveer 94 R., 18 E. — De Kooper heeft vrij gemaal op den Midwolder Roggemolen.

III. 1 B., 04 R., 98 E. WEIDELAND, ten Oosten perceel 2.

IV. 1 B., 28 R., 31 E. BOUWLAND, ten Zuiden perceel 2, zijnde de Westerhelft van de Hoogekamp.

V. 1 B., 28 R., 31 E. DITO, ten Zuiden perceel 3, zijnde de Oosterhelft van de Hoogekamp.

VI. 1 B., 54 R. DITO, zijnde de Westerhelft van de Gloepsterkamp, met Laan, ten Noorden den Weg.

VII. 1 B., 31 R., 40 E. DITO, zijnde de Oosterhelft van de Gloepsterkamp, idem.

VIII. 1 B., 69 R., 75 E. DITO, zijnde de Westerhelft van de Grouwsterkamp, met Laan, ten Zuiden perceel 6.

IX. 1 B., 47 R., 15 E. DITO, zijnde de Oosterhelft daarvan, ten Zuiden perceel 7.

X. 99 R., 65 E. HOOILAND, zijnde de Westerhelft van het Lageland bij de Noorderbosch.

XI. 99 R., 65 E. DITO, de Oosterhelft daarvan.

XII. 2 B., 64 R., 90 E. HOOILAND, zijnde het Zuidergedeelte van de 9 Mat, ten Noorden van de Matsloot.

XIII. Eene BEHUIZING en SCHUUR, benevens de VASTE BEKLEMMING van 5 B., 52 R., 10 E. BOUW- en WEIDELAND, staande en gelegen te *Tolbert*, doende jaarlijks aan de Pastorij van *Tolbert* tot vaste huur *f* 15—00, bewoond door KROL.

XIV. Eene BEHUIZING, ERF en TUIN, te *Tolbert*, groot 10 R., 60 E., bewoond door J. KEUNING.

XV. Eene BEHUIZING en SCHUUR, met ERF, TUIN en HOF, groot 27 R., 28 E., te *Midwolde*, bij den Lindeweg, bewoond door de Wedw. BOLHUIS.

XVI. 42 R., 40 E. WEIDELAND, ten Oosten perceel 15.

XVII. 2 B., 26 R., 80 E. BOUW- en WEIDELAND, in 2 Stukken, ten Noorden perceel 15.

XVIII. 1 B., 64 R., 40 E. WEIDELAND, ten Oosten perceel 17.

XIX. Eene BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE BEKLEMMING van een grooten TUIN en Kamp LAND, groot min of meer 1 B., staande en gelegen te *Nuis*, bewoond door W. D. VOSSEMA, zullende voortaan tot jaarlijksche huur doen *f* 10—00.

XX. 1 B., 37 R., 80 E. HOOILAND, gelegen bij *Enumatil*, onder *Lettelbert*.

XXI. 2 B., 12 R., 80 E. HOOI- en KLIENLAND, zijnde het Zuideinde van den Ruiterspoel, onder *Midwolde*.

XXII. 1 B., 12 R., 70 E. HOOI- en KLIENLAND, ten Westen de Wijk en ten Noorden perceel 21.

XXIII. 1 B., 12 R., 70 E. DITO, ten Oosten de Wijk en ten Noorden perceel 21.

XXIV. 3 B., 16 R., 20 E. DITO, ten Oosten de perceelen 21 en 23.

XXV. Min of meer 2 B. HOOILAND, gelegen bij de Matsloot, onder *Rhoderwolde*, zijnde het Noordergedeelte van het Westerstuk.

XXVI. Min of meer 2 B. DITO, zijnde het Zuidergedeelte.

XXVII. Min of meer 2 B. DITO, ten Oosten perceel 25.

XXVIII. Min of meer 2 B. DITO, ten Zuiden perceel 27.

XXIX. Min of meer 2 B. DITO, ten Oosten perceel 27.

XXX. Min of meer 2 B. DITO, ten Zuiden perceel 29.

XXXI. 44 R., 80 E., mede aldaar, ten Westen het Pastorijland.

XXXII. ½ en wel het Noordergedeelte in 5 B., 35 R., 80 E. BOSCH- en VELDGROND, gelegen bij den Diepswal in den opstrek der Plaats van de Erven P. S. BANDRINGA, onder *Tolbert*.

XXXIII. ½ en wel het middengedeelte daarvan.

XXXIV. ½ en wel het Zuidergedeelte daarvan.

XXXV. De VERGRAVING of VERBAGGERING van ½ gedeelte van 1 B., 74 R., 60 E. *Klienland of Leijen*, mede aldaar, ten Zuiden J. H. SMID.

XXXVI. ½ gedeelte van 1 B., 74 R., 60 E. KLIENGROND, met den ONDERGROND, mede aldaar.

XXXVII. Min of meer 2½ B. afgegraven VEENGROND of LEIJEN, gelegen onder *Nuis*, bij de Jonkersvaart.

XXXVIII. Min of meer 2½ B. DITO, ten Zuiden perceel 37.

XXXIX. De Noorderhelft in 4 B., 29 R., 90 E. VEEN, achter de plaats van DEKNATEL, onder *Niebert*.

XL. De Zuiderhelft daarvan.

XLI. Den EIGENDOM van eene BEHUISDE BOERENPLAATS te *Niebert*, groot ongeveer 64 B., bij DEKNATEL en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van *f* 120—00.

XLII. Den EIGENDOM van perceel 19, zullende tot huur doen *f* 10—00.

XLIII. Den EIGENDOM van eene BEHUISDE HEEMSTEDE, bij E. J. WIERINGA en Vrouw in gebruik, voor eene jaarlijksche grondpacht van *f* 6—00.

XLIV. Den EIGENDOM van eene Kamp LAND, te *Faan*, bij de Wedw. HOOGEBOOM in gebruik, voor eene jaarlijksche grondpacht van *f* 7—00.

XLV. Den EIGENDOM van 94 R., 10 E. BEHUISDE LANDERIJEN, te *Nuis*, bij de Wedw. D. T. HAZENBERG in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van *f* 6—00.

Houtboeldag.

Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen den Heer oud-Burgemeester E. POST, op WOENSDAG den 12den December 1855, des namiddags precies te één uur, publiek, bij uitmijning te verkoopen:

Pl. m. 100 stuks lange **ESSCHEN BOOMEN**, staande op Wortel in den zoogenoemden Weversthorn te *Winschoten*, geschikt voor Blokmakers, Kuipers, Stoeldraaijers, enz.

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, zal, ten verzoeke van A. M. BUISKOOL, als onherroepelijk gemagtigden eersten hypothecairen Schuldeischer van HINDRIK SEIJEN, Molenmaker, en MARTJE DANIELS CLEMENT, Ehelieden te *Beerta*, op VRIJDAG den 14den December 1855, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder JOHANNES BUISKOOL, te *Beerta*, in het openbaar te koop aanbieden:

Eene **BEHUIZING**, ERF en TUIN, vrije eigen grond, staande en gelegen te *Beerta*, kadaster sectie I, no. 403 en 404, groot 12 Roeden, 60 Ellen, — aan genoemde Debiteuren in eigendom toebehoorende.

B. HAITZEMA VIËTOR.

HOUTVERKOOPING.

De Notaris **TADEMA**, te *Oosterwolde*, zal, op ZATURDAG den 15den December 1855, des voormiddags precies te elf uur, in het Logement *de Gouden Klok* te *Oosterwolde*, in het openbaar en op de gebruikelijke wijze verkoopen:

Honderdzesentwintig perceelen **KAPHOUT** en **STAMBOOMEN**, waaronder 230 EIKEN STAMMEN, 6 ESSCHEN, 10 zware DENNEN, 16 POPULIEREN, 8 KLATERJAGERS en eenige IJPEREN; — voorts **EIKEN WEEKHOUT**; alles staande te *Oosterwolde* en omliggende Dorpen en omschreven bij Verkoopboekjes, die ten KANTORE van bovengenoemden Notaris zijn te bekomen.

BELANGRIJKE VERKOOPING.

Dezelfde Notaris zal, mede ten verzoeke van den Heer G. ATTEMA, Notaris te *Oldeberkoop*, na bekomen regterlijke autorisatie, in het openbaar presenteren te verkoopen:

I. Eene uitmuntend vruchtbare en groote **ZATHE en LANDEN**, de zoogenoemde **BOSCHPLAATS**, alleraangenaamst gelegen tusschen *Makkinga*, *Oosterwolde* en *Appelscha*, onder behoor van het Dorp *Langedijke*, thans bij de Weduwe FOLKERT WILTS VAN DER MEULEN in huur, verdeeld in 42 perceelen.

II. Eene dito **ZATHE en LANDEN**, aan het Zuideinde, onder behoor van *Langedijke*, gelegen, bij den Mede-Eigenaar ALBERT JACOBS DROK in huur, en verdeeld in 32 perceelen; en

III. Twee GRAFSTEDEN op het Kerkhof te *Langedijke*.

Alles op de gebruikelijke tijden in 1856 te aanvaarden.

De Veiling en Beschrijving zal gehouden worden op DINGSDAG den 18den December 1855, des voormiddags te elf uur, in de Herberg van de Weduwe J. M. SCHURER, te *Makkinga*; terwijl de Verkoopboekjes zijn te bekomen bij bovengenoemde Notarissen en de aanwijzing der Perceelen zal kunnen gevraagd worden van de Boschplaats bij ENGBERT KLAZEN RUITER, te *Leegduurswold*, en van de Zathe onder No. 2 bij den Mede-Eigenaar A. J. DROK voornoemd.

GROOTE HOUTVERKOOPING

in het *Lieversche Bosch*,

onder *Roden*, van p. m. **800** nommers aldaar op Wortel staande **EIKEN BOOMEN**, geschikt voor Aannemers en Scheepstimmerlieden, zoomede eenige aanzienlijke perceelen **EIKEN SCHILHOUT**; welke zal gehouden worden op WOENSDAG den 19den December 1855, des voormiddags te 10 uur te beginnen.

H. H. VAN LIER.

*** Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, ten verzoeke van de Weduwe REGNIER WOLFIUS BART en hare Kinderen, op DONDERDAG den 20sten December 1855, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein P. H. KEIJER, te *Heveskes*, publiek verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **VRIESCHE SCHUUR**, get. D, no. 3, benevens de VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van het HEEM, waarop de Gebouwen staan, met TUIN en APPELHOF, te zamen groot 85 R., 90 E., en van 49 B., 35 R., 30 E. LAND, alles staande en gelegen te en onder *Heveskes*, doende jaarlijks tot eene vaste huur *f* 300—00.

II. De VASTE BEKLEMMING van 1 B., 78 R., 90 E. LAND, gelegen onder *Heveskes*, doende jaarlijks aan onderscheidene Eigenaren tot eene vaste huur *f* 19—00.

III. ADIDEM van 96 R., 70 E. LAND, gelegen onder *Heveskes*, doende jaarlijks tot eene vaste huur *f* 5—00.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, op VRIJDAG den 21sten December 1855, des avonds te vijf uur, ten Huize van den Kastelein H. WOEST, te *Grijpskerk*, publiek te verkoopen, ten verzoeke van A. H. WOEST, Wagenmaker te *Grijpskerk*, en Kinderen:

Het REGT der VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 4 B., 80 R. en 80 Ellen best GROENLAND, gelegen aan den Straatweg te *Grijpskerk*, jaarlijksche vaste huur *f* 40—00.

Ten verzoeke van de Erven van wijlen JACOBTJE J. WESTRA, te *Niezijl*:

Een ongescheiden vierde AANDEEL in den EIGENDOM van eene BOERENPLAATS, groot 31 Bunders, 72 Roeden, 40 Ellen, gelegen op de *Waarden*, bij D. A. BOERSEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midwinter verschijnende huur van *f* 62—50 voor gezegd Aandeel.

*** Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, ten verzoeke van den Koperslager J. W. FASSING en Vrouw, op MAANDAG den 24sten December 1855, des avonds te 6 uur, ten Huize van B. R. BERG, Logementhouder te *Sappemeer*, publiek te Koop aanbieden:

Eene nieuw vertimmerde **BEHUIZING**, waarin 3 KAMERS, PUT en REGENWATERSBAK met KOPEREN POMPEN, daarachter eene groote SCHUUR en groote **SMEDERIJ** en ERF, groot 4 Roed., 70 Ell., staande te *Martenshoek*, onder het *Hoogezand*, door opgenoemde Ehelieden in eigendom bewoond. Te aanvaarden op den 1sten Mei 1856 en dagelijks te bezien.

UIT DE HAND TE KOOP:

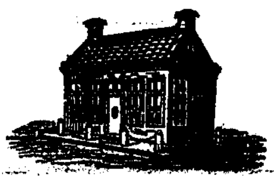

Eene roijale **BEHUIZING**, waarin sedert eenige jaren met goed succes het **GOUD- en ZILVERKASTHOUDEN** wordt uitgeoefend, op eene der best gelegene en aanzienlijkste plaatsen in de Provincie *Groningen*.

Adres, Brieven franko onder letters A. M., aan het BUREAU dezer COURANT.

R. Reijnders,

Graveur te *Leeuwarden*, levert **GRAVURES** in alle METALEN en FIJNE GESTEENTEN; **STEMPELS** voor ZEGELLAK, INKT en PAPIER; **STEMPELPERSEN** ten dienste van BESTUREN, Heeren NOTARISSEN, HANDELAREN, ENZ. Eene **Model-Stempelpers**, alsmede **afdrukken** van **Stempels**, **Wapens**, **enz.**, zijn ter bezigtiging voorhanden, en **Commissiën** worden aangenomen bij den Boekhandelaar P. VAN WICHEREN, H.z., te *Groningen*.

N. J. W. Casparie,

Kapper, in de Oosterstraat,

maakt aan zijne geachte Begunstigers bekend, dat hij uit de beste Fransche, Engelsche en Duitsche Fabrijken heeft ontvangen: fraaije **HAAR-, TAND-, NAGEL- en KLEERSCHUIJERS**, fijne **PARFUMERIËN** en HEEREN en DAMES **KAMMEN**, waaronder de beroemde Kammen **a Caoutchouc**, HEEREN **PRUIKEN**, **TOUPETS** en **BANDEAUX**, ENZ. Beveelt zich minzaam aan.

Een Pianino

te koop. Te bevragen bij den Boekhandelaar J. B. WOLTERS, te *Groningen*, Groote Markt, Noordzijde.

Baksalade,

alle dagen versch, puik beste **AARDAPPELEN**, vele soorten van **APPELEN**, **PEREN**, ENZ., in de Guldenstraat, bij J. FILIPPUS, onder den Koekbakker BRAAK.

UIT DE HAND TE KOOP:

10 à 12 KATOEN-SNELSTELLEN met **TOEBEHOOREN**. Te bevragen bij W. VAN LINGEN, Boteringestraat.

*** **VRIENDEN VAN REGT**, vijanden van geweldenarij, zielefolteringen en verdrukking, gij moogt niet onkundig blijven met het laatste werk van wijlen den Heer **J. DE VRIES**, geschreven in de gevangenis, waar de zaden voor zijn vroegtijdigen dood gestrooid zijn.... Een hooger gevoel, eene waarschuwende stem bezielde hem, toen hij dat werk:

DE MARTELAAR,

EEN ROMAN VOOR DEN KONING,

nederschreef.... Vriend en vijand moeten het lezen; den vriend zal de meesterlijke pen een traan ontlokken, de vijand zal met weemoed het lot beklagen, dat zulk een' genialen schrijver, **het slagtoffer der vervolgingzucht van deze dagen**, aan de Vaderlandsche letterkunde ontroofde.

Voorbereid op alle mogelijke onaangenaamheden, ben ik op de gedachte gekomen, eene inteekening op dezen Roman open te stellen; bij zal COMPLEET worden uitgegeven, en wat er ook gebeure, de inteekenaren zullen *bepaald* in het bezit van het Werk komen...... Of ik na de eerste verzending nog aan bestellingen zal kunnen voldoen, is eene vraag, waarvan de beantwoording aan de toekomst is overgelaten.... Ik betwijfel het om verschillende teekenen des tijds, en dit maakt den tegenwoordigen maatregel noodzakelijk......

Het WERK zal allerminst 20 vel bedragen en versierd zijn met een' gelithographiëerden Titel en Vignet.

Aan de Inteekenaars zal het netjes ingenaaid afgeleverd worden, voor den prijs van *f* **3,75**, te betalen bij de ontvangst. De inteekening blijft open tot den 20sten December. Na dien tijd zal het van omstandigheden afhangen, of ik nog Exemplaren *kan* afleveren.... Het is geene gewone inteekening, dit vergete men niet..... Men gelieve daarom ten spoedigste zijne bestellingen te doen aan zijn' gewonen Boekverkooper of anders per post aan den Uitgever

AMSTERDAM, 25 November 1855.

A. H. VAN GORCUM.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.